

Κώστας Σημίτης

Παθιάζομαι μόνο με ιδέες

Στο σπίτι του Κώστα Σημίτη δεν φτάνει ούτε ο απόηχος της κοσμικής πλατείας. Εδώ, όλα είναι ήρεμα, χωρίς εξάρσεις ή παραφωνίες και το καλό γούστο κυριαρχεί στο άνετο λιβινγκ ρουμ, όπου ο εκ των επιφανέστερων του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος με δέχεται για συζήτηση χωρίς όρους... εκτός από δύο: «Αποκλείεται να σας κάνω το ψυχόγραμμα οποιουδήποτε, ούτε πρόκειται να παρασυρθώ σε σκανδαλολογία».

Φειδωλός στις λέξεις και αποφασισμένος να μη μιλήσει παρά μόνο για πράγματα για τα οποία κάτι έχει να πει, ο Κώστας Σημίτης κρατά τις αποστάσεις με όπλο του ένα αφοπλιστικό χαμόγελο, που διαψεύδει όσα για «το αγέλαστο του ανδρός», άκουγα κατά καιρούς. «Είμαι μάλλον χαμογελαστός άνθρωπος»,

τρόπο συνέχισης της οικονομικής πολιτικής και τον ρυθμό με τον οποίο θα πραγματοποιούσαμε τον στόχο της σταθεροποίησης. Ο πρόεδρος της Κυβέρνησης, ο κ. Παπανδρέου, έκρινε ότι έπρεπε να αλλάξει η εισοδηματική πολιτική, εγώ από το μέρος μου πίστευα ότι η δημοσιονομική πολιτική, όπως είχε διαγραφεί για το 1988, ήταν πολύ ελαστική, άρα θα έπρεπε να προσέξουμε την εισοδηματική πολιτική, και ότι η διεισδυτική προσπάθεια για ανόρθωση των οικονομικών μας θα διακινδυνευόταν. Έπρεπε να συνεχίσουμε την προσπάθεια για λίγο ακόμη, ώστε να προκύψουν εφαρμοστέα χρονικά διαστήματα. Εγώ δεν μπορούσα να εφαρμόσω μια πολιτική με την οποία δεν συμφωνούσα και γι' αυτό παραιτήθηκα».

Συμπαθητικός, σαφής και μετρημένος, αποφασισμένος να πει μόνο ό,τι έχει γι' αυτόν ουσία, ο Κώστας Σημίτης μιλάει για τα πιστεύω του και για το ΠΑΣΟΚ, για τον σοσιαλισμό και τις εκλογές.

από την Άννη Χέρρα-Ζυμαράκη

Ο καθηγητής Κώστας Σημίτης είναι μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ και βουλευτής της Α' περιφέρειας Πειραιώς, περιφέρειας με μονοσταυρία, όπου εξελέγη πρώτος, με 18.000, περίπου, ψήφους.

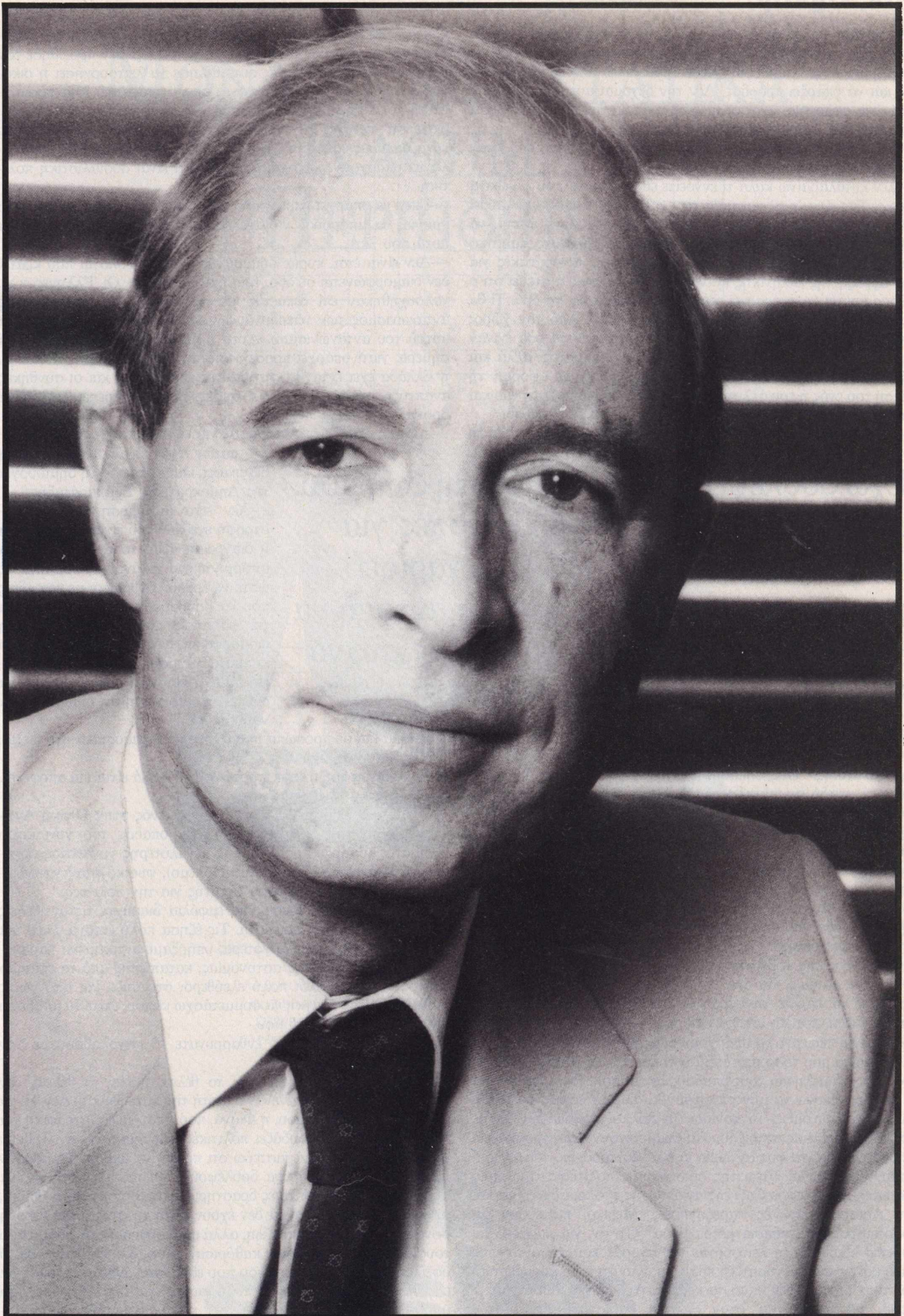
Ο μικρότερος από τους δυο γιους του καθηγητή της Ανωτάτης Εμπορικής, δικηγόρου Γιώργου Σημίτη και της Φανής Χριστοπούλου, από τον Πύργο Ηλείας, ο Κώστας Σημίτης γεννήθηκε στον Πειραιά. Σπούδασε στη Γερμανία νομικά και οικονομικά και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην

λέει γελώντας πλατιά τούτη τη φορά, «αλλά έχω τη φήμη του αγέλαστου, απόρροια, ίσως, της εμφάνισής μου σε ώρα δουλειάς ή έντασης. Είναι γεγονός ότι, όσον αφορά τους συνεργάτες μου, είμαι σχετικά απαιτητικός. Δηλαδή, όταν έχουμε βάλει μαζί κάποιο σκοπό, θέλω να δουλέψουν, να εντοπίσουν τα προβλήματα, να αναφέρουν, να κάνουν καλή και συστηματική δουλειά». Πράγμα, που προξένησε κάποια απορία κι έναν μικρό πανικό, το 1981, στο υπουργείο Γεωργίας τότε που οι υπάλληλοι, οι διευθυντές και άλλοι σύμβουλοι, είδαν έκπληκτοι τον Κώστα Σημίτη να τους μοιράζει δουλειά, να κρατά σημειώσεις, να ζητάει τη σχετική αναφορά σε τακτά χρονικά διαστήματα, κάτι που δεν τους είχε συμβεί πριν. Το ίδιο επαναλήφθηκε το 1985 στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, όπου ήδη είχε προτρέξει η φήμη για τον τρόπο δουλειάς του υπουργού.

Τον Νοέμβριο του 1987, ακριβώς δύο μέρες μετά την ανακοίνωση της εισοδηματικής πολιτικής, ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας παραιτήθηκε. Ο λόγος; «Υπήρξε διαφωνία σχετικά με τον

Αγγλία, όπου γνώρισε και τη γυναίκα του, τη Δάφνη Αρκαδίου. Χρημάτισε τακτικός καθηγητής του Εμπορικού και Αστικού Δικαίου του Πανεπιστημίου του Γκίσσεν (1971-1975) στη Γερμανία και από το 1977 είναι τακτικός καθηγητής Εμπορικού Δικαίου στην Πάντειο.

Με πλούσιο συγγραφικό επιστημονικό έργο στα ελληνικά και γερμανικά αναγνωριστική δράση, που στοίχισε στον ίδιο την εξορία και στη γυναίκα του τη σύλληψη και την απομόνωση, ο Κώστας Σημίτης έχει εμμονή και συνέπεια στις αρχές και τις πεποιθήσεις του, κάτι που του αναγνωρίζουν εχθροί και φίλοι. Η φράση «ο Σημίτης ανήκει στους σοβαρούς και έντιμους του ΠΑΣΟΚ», ακούγεται συχνά, στον ίδιο όμως, μόνο αγανάκτηση προκαλεί: «Και μόνον οι χαρακτηρισμοί σοβαρός και έντιμος», λέει φανερά εκνευρισμένος, «υποδηλούν προκατάληψη. Τι εννοείτε, δηλαδή, ότι υπάρχουν και πολλοί άλλοι στο ΠΑΣΟΚ οι οποίοι δεν είναι σοβαροί και έντιμοι; Εγώ πιστεύω ότι πάρα πολύ λίγοι στο ΠΑΣΟΚ δεν ήταν έντιμοι και ότι υπάρχουν χιλιάδες άνθρωποι,

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΝΟΠΟΥΔΗΣ

και στελέχη που είναι έντιμοι και έχουν σωστές απόψεις για το ποιοι είναι οι επιβεβλημένοι ηθικοί κανόνες και πώς πρέπει να συμπεριφέρονται για να διαπνέεται η κοινωνία από ηθικούς κανόνες και να υπάρξει πρόοδος. Δεν την δέχομαι αυτή τη διάκριση, που είναι απόρροια μιας νοστορπίας η οποία θέλει να προκαλέσει διάσπαση και διαχωρισμούς».

—Κατηγορίστε πάντως, ότι δεν διαχωρίσατε τη θέση σας, όταν το θέμα των ανέντιμων ήρθε στην επιφάνεια.

—Δεν καταλαβαίνω καλά τι εννοείτε εσείς ή αυτοί που λένε κάτι τέτοιο. Σας είπα: η πλειοψηφία των μελών του ΠΑΣΟΚ ακολουθεί ιδέες και συμπεριφορές με τις οποίες εγώ συμφωνώ. Μετά, να δούμε και το άλλο: το ΠΑΣΟΚ εκφράζει έναν ευρύτατο πολιτικό και κοινωνικό χώρο, με οράματα και απόψεις καθοριστικές για την εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας. Αν κάποιος πιστεύει ότι ο χώρος πρέπει να εκφραστεί, πρέπει να συμμετέχει, να δρα. Τι θα πει να διαχωρίσεις τη θέση σου; Από ποιους; Από τον χώρο; Αυτός υπάρχει και παίζει ρόλο. Την άποψή μου για όσα έγιναν στραβά την είπα θαρρετά στα όργανα του κόμματος, αλλά και δημόσια. Αλλά θά 'ταν νομίζω μεγάλο λάθος, με αφορμή τη στάση του ενός ή του άλλου, που εκμεταλλεύθηκε τη θέση του και καταχράστηκε την εξουσία, να απορρίψει κανείς τον χώρο.

—Κυκλοφορεί ευρέως ότι είστε από τους επικρατέστερους για τη

κρατική παρέμβαση, στη δημιουργία προνομίων από την πολιτεία, στη χορήγηση εξουσιών από το κράτος. Δεν προώθησε τον ανταγωνισμό στην αγορά, ούτε θέλησε να λειτουργήσει η οικονομία σύμφωνα με τους κανόνες αποδοτικότητας. Μία σοσιαλιστική πολιτική πρέπει να αξιοποιεί και τους κανόνες της αγοράς, ώστε να πετύχει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τους εργαζόμενους και τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης. Κοντολογίς, υπάρχουν παρανοήσεις για το τι είναι σοσιαλιστική πολιτική.

—Γιατί να υπάρχει παρανόηση; Το ΠΑΣΟΚ είχε την εξουσία οκτώ χρόνια, θα μπορούσε να είχε δώσει στον κόσμο να καταλάβει αυτά που λέτε.

—Δεν είναι έτσι, κυρία Ζυμαράκη, γιατί η ιδεολογία που κρατεί δεν διαμορφώνεται σε δύο, τρία ή οκτώ χρόνια. Οι Έλληνες, π.χ., γαλουχήθηκαν επί δεκαετίες με την άποψη ότι υπάρχει ένας ανταγωνισμός των υπερδυνάμεων και ότι η Ελλάδα είναι θύμα αυτού του ανταγωνισμού. Αυτή η άποψη όμως έχει ξεπεραστεί σήμερα, γιατί υπάρχει προσέγγιση ΗΠΑ και Σοβιετικής Ένωσης, η Ελλάδα έχει ενταχθεί στο διεθνές περιβάλλον και οι συνθήκες ανάπτυξης και εξέλιξης της είναι διαφορετικές. Πρέπει, λοιπόν, να βρούμε μιαν άλλη πολιτική.

—Λέγεται ότι είχατε αντιρρήσεις για τη συμμετοχή στα ψηφοδέλτια αυτών που είχαν αποχωρήσει ή διαγραφεί, καθώς και για τη δημιουργία της Δημοκρατικής Συμπαράταξης.

—Δεν είχα αντίρρηση για την επιστροφή εκείνων που είχαν αποχωρήσει ή διαγραφεί. Και, το τονίζω, δεν είχα αντίρρηση για το άνοιγμα του ΠΑΣΟΚ, ώστε να έρθουν άνθρωποι με νέες ιδέες που θα βοηθούσαν με τις γνώσεις και τις πολιτικές τους πεποιθήσεις στη διαμόρφωση ενός νέου προσώπου του κόμματος. Επίσης, εξέφρασα την άποψη ότι η κίνηση αυτή δεν θα έπρεπε να δώσει την εντύπωση ότι δημιουργείται νέο κόμμα.

—Ακόμα και με πρόσωπα που ανήκουν παραδοσιακά στη Δεξιά, τον κ. Μπούτο, λ.χ.;

—Το άνοιγμα του ΠΑΣΟΚ προς αυτή τη Δεξιά είναι μια απόφαση, η οποία δεν με ενθουσιάζει.

Ο πατέρας Σημίτης ενεργά αναμειγμένος στην Εθνική Αντίσταση κατά την Κατοχή, η μητέρα οπαδός του γυναικειού κινήματος (υπήρξε πρόεδρος της μεγαλύτερης γυναικείας οργάνωσης μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο), φυσικό ήταν να ενδιαφερθεί από νωρίς ο Κώστας Σημίτης για την πολιτική.

—Από νωρίς, λέει, έζησα την εμφύλια διαμάχη, τις αντιθέσεις μέσα στην ελληνική κοινωνία. Τις έζησα πολύ έντονα, γιατί και οι γονείς μου και εγώ, αργότερα, υπήρξαμε αντικείμενο παρακολούθησης, ελέγχου της αστυνομίας, καταπίεσης από το επίσημο κράτος. Ήμαστε όλοι πολύ ελεύθεροι στο σπίτι και από νωρίς αισθάνθηκα την ανάγκη να συμμετάσχω κάπου, ώστε να μπορέσω να προωθήσω τις ιδέες μου.

—Τις κόρες σας θα τις ενθαρρύνετε ν' ασχοληθούν με την πολιτική;

—Η πολιτική είναι κάτι που το θέλεις ή δεν το θέλεις, δεν μπορείς να σπρώξεις κανέναν σ' αυτή την κατεύθυνση. Δεν θά 'χα αντίρρηση τα παιδιά μου, η Φίωνα, που σπουδάζει ζωγραφική και η Μαριλένα, που σπουδάζει πολιτικές επιστήμες, ν' ασχοληθούν με την πολιτική, αλλά πιστεύω ότι πρέπει να μάθουν να ασκούν πρώτα ένα επάγγελμα, να δουλέψουν, και μετά, αν θέλουν, να συμμετάσχουν σε πολιτικές δραστηριότητες. Βρίσκω πολύ θετικό, ότι και τα δύο μου παιδιά δεν έχουν αυτή τη στιγμή μια έντονη σύνδεση με την πολιτική ζωή, αλλά ακολούθησαν τον δρόμο που τους άρεσε και τον οποίον καθόρισαν και οι δύο ελεύθερα. Αυτό οφείλεται και στη γυναίκα μου που είναι ένας άνθρωπος ιδιαίτερα ελεύθερος και προσπάθησε, πολύ σωστά, να απελευθερώσει όσο μπορούσε την οικογένεια από τους καταναγκασμούς της πολιτι-

Έχω δουλέψει πολύ σκληρά στη ζωή μου, μήνες ολόκληρους χωρίς διακοπές για διασκέδαση, κι αυτό μου έχει χαρίσει επιμονή, αποφασιστικότητα και αντοχή να δουλέψω με συγκεκριμένο στόχο, συχνά σε αντίξοες ή δύσκολες συνθήκες.

μελλοντική αρχηγία στο κόμμα.

—Το ερώτημα αυτό ξεκινάει από μία προσωποκεντρική άποψη περί πολιτικής. Ότι, δηλαδή, τα πρόσωπα συμμετέχουν στην πολιτική επειδή έχουν φιλοδοξίες και κριτήριο της στάσης τους είναι πώς θα προωθηθούν. Αυτή η άποψη δεν αληθεύει σε πολλές περιπτώσεις, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν την δέχομαι για τον εαυτό μου. Στην πολιτική συμμετέχω γιατί μ' ενδιαφέρει η εφαρμογή ορισμένων θέσεων για τη διαμόρφωση της κοινωνίας. Λοιπόν, τα σχετικά με αρχηγίες και ιδιαίτερες εξουσίες είναι, για μένα, εκτός θέματος. Αν αυτά καθόριζαν τη στάση μου, ούτε θα είχα παραιτηθεί από υπουργός, ούτε θα είχα παραιτηθεί δύο φορές από το Εκτελεστικό Γραφείο, ούτε θα είχα αρνηθεί να γίνω αντιπρόεδρος της κυβέρνησης.

—Πολλοί, πάντως, και από την Δεξιά και από την Αριστερά, θα εύχονταν να πάρετε την αρχηγία του ΠΑΣΟΚ, ενώ και πολλοί οπαδοί του ΠΑΣΟΚ το απευχονται σας θεωρούν συντηρητικό.

—Δεν είναι περιεργό να υπάρχουν συμπάθειες και αντιπάθειες για το πρόσωπό μου τόσο στα δεξιά όσο και στα αριστερά, αλλά και ανάμεσα στα μέλη και τους οπαδούς του ΠΑΣΟΚ. Είναι λογικό και θά 'ταν μονότονο να μην υπάρχουν κι άλλες απόψεις μέσα στο ΠΑΣΟΚ. Θέλω, όμως, να τονίσω ότι πολλοί συμφωνούν με τις απόψεις μου και τις στηρίζουν και συμμετέχουν στην προσπάθεια να υπάρχει μία νέα φυσιογνωμία κι ένα νέο πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ. Υπάρχουν, βέβαια, λόγω της οικονομικής πολιτικής την οποία εφάρμοσα και της ιδεολογικής αγκύλωσης η οποία διακρίνει και την Αριστερά, πολλές παρεξηγήσεις. Μερικοί πιστεύουν ότι προοδευτικά είναι κάποια μέτρα μόνο. Ότι αν, για παράδειγμα, αφήσεις ελεύθερη τη λειτουργία της αγοράς και του ανταγωνισμού κάνεις μία συντηρητική πολιτική. Και ότι είναι προοδευτική πολιτική το να παρεμβαίνει το κράτος. Αυτό είναι λάθος, γιατί η Δεξιά, για παράδειγμα, στην Ελλάδα, βασίστηκε πάντα στην

κής ζωής. Γιατί μια οικογενειακή ζωή που υποτάσσεται μόνο στο επάγγελμα του άνδρα ή στα άλλα ενδιαφέροντά του είναι «φτωχή».

—Σας έχει συμβεί να συγκρούονται οι πεποιθήσεις σας με την καθημερινή πολιτική πρακτική;

—Σε καθέναν, θα έλεγα, θα μπορούσε να συμβεί αυτό. Δηλαδή, η καθημερινή πολιτική πρακτική απαιτεί ορισμένες συμπεριφορές και θέσεις και μία τακτική η οποία δεν είναι πάντα συμβιβαστή με τον στόχο σου, το όραμα και τους προσανατολισμούς σου. Αλλά νομίζω ότι αυτό μπορεί να ξεπεραστεί, αν είσαι σταθερός στους στόχους σου. Δηλαδή, εγώ δεν αισθάνθηκα ποτέ ότι βρέθηκα στην ανάγκη να υπαναχωρήσω απ' τις θέσεις μου ή να σιωπήσω. Μέσα στο κόμμα μου, κατόρθωσα πάντα, υποστηρίζοντας σταθερά τη γνώμη μου, να προωθήσω αυτό που πίστευα.

—Θα μας κάνετε την αυτοπροσωπογραφία σας;

—Είναι πολύ δύσκολο. Θα έλεγα μόνο ότι με διακρίνει συστηματικότητα και μεθοδικότητα στη δουλειά μου. Έχω δουλέψει πολύ και πολύ σκληρά στη ζωή μου, μήνες ολόκληρους χωρίς διακοπές για διασκέδαση, κι αυτό μου έχα χαρίσει επιμονή, αποφασιστικότητα και αντοχή να δουλεύω με συγκεκριμένο στόχο, συχνά σε αντίξοες ή δύσκολες συνθήκες. Ε, το νόμισμα έχει και την άλλη του πλευρά, το ότι μερικές φορές αποσύρομαι, απομονώνομαι, δεν καλλιεργώ την ανθρώπινη επαφή. Θα έλεγα, επίσης, ότι

Ο Συνασπισμός έκανε ένα ιστορικό λάθος με το να συνεργαστεί με τη συντηρητική παράταξη. Γιατί την βοήθησε ν' αποκτήσει, πέρα από την κοινωνική εξουσία την οποία είχε λόγω οικονομικής δύναμης, και πολιτική επιρροή, πολιτική εξουσία.

σε αντιδιαστολή με πάρα πολλούς πολιτικούς, είμαι εσωστρεφής, δεν εξωτερικεύομαι εύκολα, δεν εκδηλώνω τις προτιμήσεις μου με θόρυβο προς τα έξω, είμαι μετρημένος στις εκδηλώσεις μου, σκέπτομαι αυτά που μου λένε, δεν αντιδρώ αμέσως με υπερβολή, γενικά, θα έλεγα, δίνω την εντύπωση ενός ανθρώπου ο οποίος είναι ήσυχος και μετρημένος.

—Και δεν είστε;

—Θα έλεγα ότι έχω και πάθη: για τις ιδέες και τις πεποιθήσεις μου. Για να πολεμήσω πράγματα που μ' ενοχλούν. Η αγένεια, για παράδειγμα, η αλαζονεία, το θράσος, το να θεωρεί κάποιος ότι είναι ανώτερος δικαιολογώντας έτσι την οποιαδήποτε στάση του απέναντι στους άλλους, η έλλειψη σεβασμού απέναντι στους άλλους, μ' ενοχλούν πολύ. Σε τέτοιες περιπτώσεις μπορεί ν' αντιδράσω ιδιαίτερα έντονα. Ως προς την πολιτική ζωή, δίνω ιδιαίτερη σημασία στην ηθική στάση, τη δημοκρατική νοοτροπία, στον σεβασμό της γνώμης του καθενός, στον διάλογο. Ο δογματισμός μ' ενοχλεί πολύ.

—Πώς αξιοποιείτε τον ελεύθερο χρόνο σας;

—Με διάφορους τρόπους. Πηγαίνω στο θέατρο, στον κινηματογράφο, βλέπω φίλους που ανήκουν, σημειωτέον, σε όλες τις παρατάξεις, κάνω περιπάτους, το καλοκαίρι κολυμπώ, διαβάζω λογοτεχνία, περισσότερο ιστορικά βιβλία και βιογραφίες, κανένα αστυνομικό μυθιστόρημα πού και πού. Εκείνο, όμως, που θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό είναι να υπάρχει ελεύθερος χρόνος, διότι διαφορετικά χάνει κανείς την ευαισθησία του για τη ζωή, την «φτωχάινει», χάνει την ίδια τη ζωή του.

—Δεν είστε, νομίζω, πολύ κοσμικός.

—Θα έλεγα δεν είμαι καθόλου κοσμικός. Τους ανθρώπους που θέλω να δω, μπορώ να τους δω κάτω από άλλες συνθήκες. Δεν μ' ενδιαφέρει η κοσμική επαφή που πολλές φορές είναι μόνο επιφανειακή.

—Λαμβάνετε υπ' όψιν τις απόψεις των φίλων σας;

—Δεν θέλω να έχω στο περιβάλλον μου ανθρώπους οι οποίοι συμφωνούν πάντα μαζί μου και κανέναν στο περιβάλλον μου δεν αισθάνεται περιορισμό στο να πει τη γνώμη του για το τί κάνω ή για το τί κάνει η παράταξη μου. Αυτό, βέβαια, μου δίνει πολλές αφορμές να επανεξετάζω τις θέσεις μου.

—Ας επιστρέψουμε στα πολιτικά πράγματα. Συχνά λέγεται ότι το ΠΑΣΟΚ είναι ο Ανδρέας Παπανδρέου και ότι χωρίς αυτόν το κόμμα θα διαλυθεί.

—Το ΠΑΣΟΚ προήλθε από διάφορα ρεύματα, πολιτικές ομάδες και τάσεις και ο Α. Παπανδρέου κατάφερε να τις συνενώσει. Διαμόρφωσε την ιδεολογία του ΠΑΣΟΚ, καθόρισε την τακτική του και αποδεδειγμένα πολύ επιτυχημένα, γιατί μέσα σε επτά χρόνια το οδήγησε στην κυβέρνηση. Ο Ανδρέας Παπανδρέου είναι άμεσα συνδεδεμένος με το ΠΑΣΟΚ από την ίδρυσή του έως σήμερα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Από και πέρα, το ΠΑΣΟΚ έχει μια αυτονομία, μια δική του ιδιαίτερη δυναμική και ο πρόεδρος του είναι, πιστεύω, ο πρώτος ο οποίος θα το αναγνώριζε αυτό. Το ΠΑΣΟΚ είναι αυθύπαρκτο και εκφράζει μια πολιτική που θα υπάρχει για πολύν καιρό στην Ελλάδα. Όσοι λένε ότι είναι βραχύβιο, ότι δεν μπορεί να εφαρμόσει μια ενιαία πολιτική γραμμή, ότι θα διασπαστεί, δεν έχουν ζήσει από μέσα το κόμμα.

—Νομίζετε ότι το γεγονός ότι κατεβαίνετε στις εκλογές με τον πρόεδρό σας και άλλα στελέχη υπό κατηγορίαν, θα επηρεάσει αρνητικά το εκλογικό αποτέλεσμα;

—Όλη αυτή η ιστορία εντάσσεται μέσα στη γενική πολιτική διαμάχη. Πιστεύω ότι οι ψηφοφόροι του ΠΑΣΟΚ έχουν σχηματίσει γνώμη γύρω απ' αυτό το θέμα και δεν πρόκειται να αποφασίσουν αν θα ψηφίσουν ΠΑΣΟΚ ή όχι με κριτήριο την απόφαση της Βουλής για την παραπομπή στο ειδικό δικαστήριο.

—Τελευταία, ο κ. Φλωράκης κατηγορήσε μερίδα του ΠΑΣΟΚ ότι ψευδολογεί εις βάρος του Συνασπισμού.

—Δεν ξέρω τί εννοούσε ο κ. Φλωράκης. Είναι αναμφισβήτητο ότι, κατά τη δική μας άποψη, ο Συνασπισμός έκανε ένα ιστορικό λάθος με το να συνεργαστεί με τη συντηρητική παράταξη. Γιατί την βοήθησε να αποκτήσει, πέρα από την κοινωνική εξουσία την οποία έχει λόγω της οικονομικής της δύναμης και πολιτική επιρροή, πολιτική εξουσία. Πράγματα που μπορεί να αξιοποιήσει στις εκλογές. Η συνέχιση μιας προοδευτικής πολιτικής στην Ελλάδα θα μπορούσε κάλλιστα να επιτευχθεί με τη συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ. Θα μπορούσαν να προχωρήσουν και οι διαδικασίες κάθαρσης, όπως ήθελε η Αριστερά.

—Θα συνεργαζόταν το ΠΑΣΟΚ με τον Συνασπισμό μετά τις εκλογές;

—Το ΠΑΣΟΚ είναι διατεθειμένο να συνεργαστεί, όπως ήταν και μετά τις εκλογές του Ιουνίου. Είναι θέμα του Συνασπισμού.

—Με τη ΝΔ θα συνεργαζόταν το ΠΑΣΟΚ;

—Όχι, βέβαια.

—Με κάποια μερίδα της;

—Όχι, βέβαια. Δεν θα συνεργαζόταν. Το έχει, επίσης, δηλώσει ο πρόεδρος, ότι δεν υπάρχει περίπτωση συνεργασίας με τη συντηρητική παράταξη.

—Ο κ. Μητσοτάκης λέει ότι η ΝΔ θα μπορούσε να συνεργαστεί με το υγιές κομμάτι του ΠΑΣΟΚ.

—Ο κ. Μητσοτάκης το λέει αυτό, για να δημιουργήσει την εντύπωση ότι υπάρχουν καλοί και κακοί στο ΠΑΣΟΚ, ότι μπορεί να διασπαστεί το ΠΑΣΟΚ, ότι μπορεί κάποιο τμήμα του να αποσπαστεί.

—Τί πιστεύετε ότι είναι προτιμότερο για τη χώρα: οι αυτοδύναμες ή οι συμμαχικές κυβερνήσεις;

—Υπάρχουν στην ελληνική κοινωνία . . . Συνέχεια στη σελίδα 219

Δεν υπάρχει ~~α~~ θέμα αμοχώρησης του Α.Π. Επομένως δεν έχει αντικείμενο η
ερώτηση. ~~Η απάντηση~~

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

- Εξυμνός, χυδαίο, κροχέρο - διαβάσμα - κληματογράφος. Δείχνει περίληψη αίτησης με τις
παρατηρήσεις, το παλαιότερο κροχέρι - σημασία εξυμνίου χρόνου - φαίνεται
τον ανδρώο, φανατικό εργαίας, αμοιβός - ωρέχει να ~~αποφασίσει~~ έχει ο νόμος
για ομοιόμορμη προσώπιση για να μπορεί να συμβαίνει στην ~~αποφασίσει~~
ανδρώοτη αντιμετάθεση των προβλημάτων.

- γιγνός, χυδαίο, κροχέρο
δραστή, η αμύγδα, η αμύγδα, η περιμετρική ωρέ του αμύ με ενοχλεί
κατάσταση ωρέ δεν σεβείται τον αμύ ανδρώο, που υπήρξε καταναλωτικού
αίτησης χωρίς διαμόρ.
με ενοχλεί ο διαμορμός, η αμύγδα ενοχλεί - φαίνεται ο διορισμός ωρέ
απομείωση της παραδοσιακής κληματογράφου πνεύμα να αρδεύεται η ενοχλεί
του από την κληματογράφου και όχι από το ~~μόρ~~ του - Αντιμετάθεση ομύ
και εμμένου ωρέ είχαν κληματογραφική μορφή - φούβωτασσαν το
ομοιόμορμη αμύγδα κληματογράφου σε παραταξιακή κληματογράφου -

- ομοιόμορμη μορφή - δεν υπάρχει με την έννοια της ενοχλείς μορφής μορφής
δεν ~~ση~~ υπάρχουν ορισμένοι μορφής. Δείχνει τα πρώτα ωρέ του ~~μορφής~~
για το γραφείο μου ωρέ του δύο ωρέ. Τρίτω μορφής μορφής 3-3½ - φούβω
ή για αμύγδα
δίνει - φούβωτασσαν και το ~~μορφής~~ μορφής
στις 6 φούβωτασσαν για τη μορφή, για το γραφείο,
μορφής Πέτρατα η για ~~μορφής~~. Το βράδυ ~~μορφής~~
μ'αρέσει να ~~μορφής~~ φούβω

Το λαββατομορφής προσώπινα
εχω εξυμνίο χρόνο.

Προσώπινα να έχω χρόνο για την
αμύγδα μου ~~μορφής~~ την ~~μορφής~~
μορφής μορφής (με την κληματογράφου). Ομοιόμορμη
μορφής μορφής μορφής μορφής μορφής μορφής μορφής μορφής

Γειθός - χαρτιά

- μορφής - αμύγδα μορφής - Δείχνει σε κληματογράφου τα κληματογραφικά διαμορφής
- κληματογράφου ωρέ να γίνει ομοιόμορμη - βάδρα.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

αίτησις αιδιώτων, αιδωροσώτων, αρχή, χαίτηματα, προσεπήματα, τι μέ
αίνει εντυχομένον, τι μισώ, ωρέξ, εωάρημε - ι μέ υναί εφω υρέων, α σωαιτώ σω
θύνεργατες, τωισή μέρα - ξεχωριστή μέρα, ανούρη, μεδερωυ χρονω, ωρ μφοί - αστιζωωυ
στο μναυμετό φύλο - οσβαρξ και εντιμος, δεν διαχωρισε τη' δέση του - Δεν έχω κατα-
δικάσει γαίλιομο, αυριανω τωμωρομο - Διαδοχή, φροδοξ, ωρωδωωορη, υρέωωω
ΠΑΡΟΛ-Ν.Δ, Μέγρο ΠΑΡΟΚ, τρομοερατία, Δημοσε - Συμωαρωταξή, Προβιλάματα χάρης,
Μετσεωοριμεί θύνεργατοίς, ΠΑΡΟΚ δια δασωασεί μετά τη' εμοξεί, χασοριματιμοι
ημέξ - ΠΑΡΟΚ μέροστο - αρεξεί ωοριτιμου - αταμιά ξηη ωοριτιμου - αω ΚΔ ωερέσει
εμοξεί τι ερωξείωω γιά του τωω - ΠΑΡΟΚ - ουναίνεση.

~~αυτὴ ἡ ἐπιστολή...~~

Δέησα γιά ωαιδιμιά ξηη και έχω γιά ασοξενεταμιά ξηη' ωοξ' εντυχομένον. Παντό
δεν έχω εντοιξ αντιωάδεξ, ομωάδεξ, φόβοξ, δωοωοξίξ ωροσασμοξη. Ξοιδωο.
μαι υσ' ωεριβάμω και μωοω γιά ~~ωοξ~~ δουξέξω, να μη μωω ~~ωοξ~~,
να ξηηω με ανθρώωωξ ωοξ' διαφορετιμου. ~~ωοξ~~ έχω ωροτιμώξ. Ξωάρηου
Αυτό δεν οημαίνει οί δεν έχω ωροτιμώξ ~~ωοξ~~ έχω ωροτιμώξ. Ξωάρηου
κατασταθείω ωού μού ωάμε και αμωξ οχι. ~~ωοξ~~ αν ανωρη βρεδω σε μια
κατασταση ωου δέ μ' ευχαρισει η' ανιέδραση σου δα' είναι ηωια. Γι' αστό και
ωοξείω ο υού μοξ γύρω διαμειται γηηηιά δέ μένα. Δεν ~~ωοξ~~ έχω γωυρξοει
ανθρώωωξ ωου να έχω εντοιξ αντιωάδεξ γιά μένα.

Έχω δουξέξει ομωρα, ηήνεξ χωρίξ καρηιά διαωωή για διαωοιδαση. ~~ωοξ~~ έχω
ξηηει στο ωανωωωξήμο, δταν δουξένα εωαξερατιμιά ~~ωοξ~~ μουαχηη ξηη. ~~ωοξ~~
για να ωεξωω ασό ωου ηόμα. Είμαι δηλαδή στη δουξεία μου εωίμοξοξ. Πωξείω
και αωοξεωορατιμιά. Οι ηωωοί μου μού ηένε οί με διακαρίνε ούοτιμα και
μεδωοιωδότηξα - ~~ωοξ~~ Γεωργιαξ θύνεργατέξ ωου δεν με ηωυρξίξω - εωαρηηωοί -
Ξωειδή έχω ωροτιμώξ, μωοω να ορηανώω μούοξ τη ξηη' μου μωοω εώωορα
να ωεξοξίξω, ηηίξ, ωαρέξ, να αρεξορα ο' ασό ωού εωίωωω, να αωασχο-
οομαι μόνω με κείνο ωού μ' ευδιαμείρει. Αυτό με υναί ~~ωοξ~~ αωόμα-
ωο. ~~ωοξ~~ Μωιάξω και είμαι μερικήξ φοξεί οωωξείωωρηη

Δεν είμαι εφωοξρηη, δεν ευδημώωμαι εώωορα, δεν ευηραξω γά ουνατοηήματα
μου εώωα. Προτιμώ να αωοώ, να ηηροφοροομαι, να κηί'νω ωροσο' εωη-
ξηηώ. Γι' αστό και είμαι ~~ωοξ~~ ιωιάτεροξ ομωητιμοξ. Δεν είμαι εμείηξ
ωού δα' κηί'νει κείη σε μια' ωοξεία. Δεν δα' χαμώωω ομωξ και το κείη
ωού έχει ηήνεξ, αν υαη με υοωοξείξ. Μωιάξει μερικήξ φοξεί σε ανθρώωωξ
ωού με ηωυρξίξω ωρωηη φορα' οί δεν έχω να τωξέω ωωωξ ωοξείωωρα.
Δεν είμαι ο' μωξ εωίωωξωξ καδέ αμω

Δεν η' αρέξει η αμωρα, η διαρηηή κείηνη. Μ' αρέξει ωεξωοξότερο
ο' νωοοί ωου ξηη, οί ανθρωωοοί με' τωξέω δωαίωξ ξηη